

ที่ พร ๑๐๒๓.๓/ว๔๗๙๓

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไซบูร์น พร ๕๕๐๐

พฤษจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๖๗๖/๖๓๐๙ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นแนวทางเดียวกัน จึงแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแจ้งประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าวให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งทราบ เพื่อแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัดใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อการพัฒนา ส่งเสริม กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโชคดี ออมรัตน์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๓๐๕

ที่ นท ๐๘๑๖.๗/๑๖๓๐๔

4653

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนากฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษา ระดับชั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สำเนาประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษา ชั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางปฏิบัติ ที่ชัดเจนเป็นแนวทางเดียวกัน กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้จังหวัดดำเนินการแจ้งประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับดังกล่าวให้อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในสังกัดทุกแห่งทราบ เพื่อแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดใช้เป็น แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อการพัฒนา สร้างเสริม กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ-

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๕๓๑๕
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๒๑๘
ผู้ประสานงาน : นางสาวภาวดา ทรงเชียรราเวช ๐๘๑-๔๖๘๘๑๕

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ประกอบกับกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (๑) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ พระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๗ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๔๑ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับโครงสร้างหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายใต้ท้องถิ่น ประกอบมาตรา ๔๙ ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเป็นหลักในการที่ยับเบี้ยงในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จึงอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ ที่กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่เรียกวัน การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ และกำหนดให้โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษา ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

[Signature]

(นายฉัตรชัย พรมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

**แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แบบท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย
มาตรฐานการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ฉบับลงวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่มีประกาศใช้กฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาอันส่งผลให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกที่สหทัอนสภาพการดำเนินงานที่แท้จริงและเกิดประสิทธิภาพ และกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา และมีผลໄไปปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับชั้นพื้นฐานทุกแห่ง สำนักการศึกษา กองการศึกษา และโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับชั้นพื้นฐาน ให้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อการพัฒนา ส่งเสริม กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ระดับโรงเรียน

ให้โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ให้โรงเรียนแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนา และเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เกิดการพัฒนา และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. การดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศไว้ และให้โรงเรียนกำหนด เป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของโรงเรียนตามบริบทโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้ สามารถเพิ่มเติมประเด็นในมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ได้ โดยโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน

๒.๒ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ๕ ปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการดำเนินของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

๒.๓ ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา ๕ ปี แผนการปฏิบัติประจำปีงบประมาณ และ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

๒.๔ ประเมินผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาภายในโรงเรียน โดยกำหนด ผู้รับผิดชอบ และวิธีการที่เหมาะสม

๒.๕ ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียน และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

๒.๖ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนนำเสนอย่างรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี

๒.๗ พัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพโดยผ่านมาจากการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัดหรือกรรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓. ให้โรงเรียนแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อไป

ระดับสำนักการศึกษา/กองการศึกษา

สำนักการศึกษา/กองการศึกษา ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ รายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน ตลอดจนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำโรงเรียน เพื่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแต่ละแห่งอย่างต่อเนื่อง

๒. รวบรวม และสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน (Self-Assessment Report : SAR) พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนแห่งนั้น และจัดส่งไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อจัดส่งไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

๓. ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามข้อแนะนำของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อไป

๔. ให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอก

๕. อาจมอบหมายบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินเข้าร่วมสังเกตการณ์ และให้ข้อมูลเพิ่มเติมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก

ระดับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาทุกแห่ง เพื่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

๒. ศึกษา วิเคราะห์ สรุปผลรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียน (Self-Assessment Report : SAR) และรวบรวมประเด็นที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวมมาได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน ไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

๓. ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ประสานความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการจัดบุคคลร่วมเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายนอกกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

๕. อาจมอบหมายบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินเข้าร่วมสังเกตการณ์ และให้ข้อมูลเพิ่มเติมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก

*****

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

โดยที่มีประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ นโยบาย
การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สองที่กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและ
การศึกษาไทยในอนาคต ประกอบกับมีนโยบายให้ปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพทั้งภายใน
และภายนอกของทุกระดับก่อนจะมีการประเมินคุณภาพในรอบต่อไป จำเป็นต้องปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกัน จึงให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา
ระดับปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐาน
การศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
มาตรา ๔ (๓) ได้กำหนดการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ^๑
มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
โดยมาตรา ๓๑ ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำหนดถูกแล้วการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน^๒
และมาตรฐานการศึกษาและมาตรา ๔๔ ให้หน่วยงานด้านสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการ
อย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อนายจ้างต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผย
ท่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก
จะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๓) มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๕ มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไข^๓
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเรียนเรียนสำหรับ^๔
สถานศึกษา หน่วยงานค้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมดศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนา^๕
ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้ยกบัญชีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แบบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคุณย์การศึกษาพิเศษ
ฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

(๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

(๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ 饔กิประยุกเปลี่ยน
ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

(๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

(๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

(๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

(๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

(๒) ความภูมิใจในตัวเองถึงและความเป็นไทย

(๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกับนบนความแตกต่างและหลากหลาย

(๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สอดคล้องกับภารกิจของสถานศึกษา

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา

และทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครุและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ

การจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการขั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลเชิงบวกกับกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
แบบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ
ฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

- มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่
- มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก**
- มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ
- มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้
- มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก**
- ๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
  - ๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้
  - ๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
  - ๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สามารถได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้
- มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ**
- ๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๕ ด้าน ลอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น
  - ๒.๒ จัดครุยวิ่งเพียงพอ กับขั้นเรียน
  - ๒.๓ ส่งเสริมให้ครุภูมิความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์
  - ๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ อ่ายง่าย ปลอดภัย และเพียงพอ
  - ๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์
  - ๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ**
- ๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ
  - ๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบูรณ์อย่างมีความสุข
  - ๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย
  - ๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุง
การจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

**มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณย์การศึกษาพิเศษ
แบบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคุณย์การศึกษาพิเศษ
ฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑**

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคุณย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่
มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

(๑) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

(๒) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

(๑) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

(๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัคณ์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครุและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการขั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

กฎกระทรวง
การประกันคุณภาพการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ มาตรา ๔๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณะนิยมว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน)

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่น่วยงานต้นสังกัดหรือน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวาระคนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และ แนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นดังๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ในการดำเนินการตามวาระสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวาระสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตัดความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ คือ โดยที่แนวทางในการดำเนินการตามกฎหมายว่างานด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่สอดคล้องกับหลักการ ประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้าง ภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานด้านสังกัด นำไปยังงานที่กำกับดูแล และ หน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่อื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องออกกฎหมายนี้